

کمر بند سبز امریکا از خمینی تا طالبان: نگاهی به توافقنامه میان آمریکا و گروه طالبان

ملا عبدالغنی برادر معاون سیاسی گروه طالبان و زلمی خلیلزاد نماینده ویژه آمریکا برای صلح افغانستان از سوی دو طرف این مذاکره توافق نهایی صلح را امضا کرده‌اند.

امریکا از مذهب اسلام و مردم خاورمیانه استفاده ابزاری می‌کند. در دوران جنگ سرد در مقابله سیاسی نظامی با شوروی به تقویت خمینی پرداخت و در دوران گلوبالیسم در مقابله سیاسی اقتصادی با چین به تقویت طالبان افغانستان و دلسوزی از مسلمانان اویغور می‌پردازد.

بعد از دخالت امریکا در ایران و تسهیل برای روی کار آمدن خمینی، مشروعیت بخشیدن به طالبان یکی از مرگبارترین اشتباهات تاریخی امریکا خواهد بود و پیامد سنگینی برای مردم منطقه خواهد داشت.

هزاران زن و مرد در راه شکل‌گیری افغانستانی دموکرات، سکولار و مبتنی بر قوانین وضعی تلاش کردند و جان خود را از دست دادند. دولت افغانستان در بیست سال گذشته علیرغم جنگ داخلی تحمیلی از طرف طالبان و علیرغم همه‌ی کمی و کاستی و مشکلات قومی و قبیله‌ای، قانون اساسی، قوای سه‌گانه، نهادهای نظامی-امنیتی و سایر نهادهای دموکراتیک را شکل داده است.

اما، امریکا بدون دخالت دادن دولت افغانستان با طالبان وارد مذاکره شد و تلاش می‌کند طالبان را در نهادی غیرانتخابی به نام «دولت انتقالی» در تمامی نهادهای انتخابی کشور وارد کند. طالبانی که نه به دموکراسی پایبندند و نه به انتخابات اعتقاد دارند و نه یک قدم از موضع حکومت شرعی خود عقب‌نشینی کردند و نه دولت افغانستان را به رسمیت می‌شناسند و حاضر به نشستن با آن روی یک میز مذاکره هستند.

طالبان بارها با قاطعیت تاکید کردند که هدف اصلی آنها بازسازی «امارت اسلامی» سرنگون شده در سال ۲۰۰۱ است. در امارت طالبان اقلیت‌های مذهبی، زنان و دگراندیشان با خشونت سرکوب خواهند شد و شریعت اسلامی از سنگسار تا قطع دست دوباره اجرا خواهد شد. مدارس دخترانه بسته خواهد شد و زنان آزادی و حق کار را از دست خواهند داد.

توافقنامه‌ای که میان آمریکا و گروه طالبان در دوحه قطر امضا شد، روی چهار محور متمرکز است. در عنوان موافقتنامه میان آمریکا و طالبان به صراحت تاکید شده که آمریکا همچنان گروه طالبان را به عنوان دولت به رسمیت نمی‌شناسد و نام رسمی توافقنامه ذکر شده است.

عنوان کامل این توافقنامه این گونه است: "موافقتنامه آوردن صلح به افغانستان میان امارت اسلامی افغانستان که آمریکا به عنوان دولت به رسمیت نمی‌شناسد و به نام طالبان شناخته می‌شود و ایالات متحده آمریکا".

این چهار محور عبارتند از:

۱. ضمانت‌ها و مکانیسم‌های عملی برای جلوگیری از استفاده از خاک افغانستان از سوی هر گروه یا فردی علیه امنیت ایالات متحده و متحدانش

۲. ضمانت‌ها و مکانیسم‌های عملی و اعلام یک برنامه زمانی برای خروج تمام نیروهای خارجی از افغانستان

۳. پس از اعلام این ضمانت‌های اشاره شده با حضور شاه‌دانش‌المللی، طالبان مذاکرات بین‌افغانی را در دهم مارس ۲۰۲۰ آغاز خواهد کرد.

۴. آتش‌بس جامع و دایمی، شامل دستور جلسات مذاکرات بین‌افغانی و شرکت کنندگان نشست بین‌افغانی در مذاکراتشان روی تاریخ و چگونگی این آتش‌بس دایمی بحث و مشخص می‌کنند. برای تطبیق چهار مورد بالا، موارد ذیل را در چهار بخش توافقنامه در نظر گرفته شده است.

بخش اول: خروج نیروهای آمریکایی ظرف ۱۴ ماه

در این بخش آمده که آمریکا متعهد است تمام نیروهای خود و نیروهای ائتلاف از جمله کارکنان نظامی، پیمانکاران نظامی، آموزگاران، مشاوران و نیروهای حمایتی خود را ظرف ۱۴ ماه از افغانستان خارج کند.

برای عملی کردن این طرح، این تدابیر در نظر گرفته شده است:

۱. در ظرف ۱۳۵ روز سطح نیروهای آمریکایی به ۸۶۰۰ نفر خواهد رسید و نیروهای ائتلاف هم به همین میزان کاهش خواهند یافت.

۲. آمریکا، متحدان آن و ائتلاف، نیروهای خود را از ۵ پایگاه در افغانستان خارج خواهند کرد.

در صورت عملی شدن موفقیت‌آمیز قطع رابطه طالبان با گروه‌هایی تروریستی، آمریکا گام‌های ذیل را بر می‌دارد:

۳. آمریکا و متحدان آن در مدت ۹.۵ ماه باقی مانده نیروهای خود را از افغانستان خارج خواهند کرد.

در ادامه این بخش آمده که آمریکا فوراً کار را با طرف‌های مختلف برای رهایی زندانیان طالبان آغاز می‌کند. باید ۵ هزار زندانی طالبان در زندان‌های دولت افغانستان و یک هزار زندانی اسیر گروه طالبان تا ۱۰ مارس ۲۰۲۰ آزاد شوند که تاریخ گفت‌وگوهای بین‌افغانی نیز در نظر گرفته شده است. همچنین گفته شده که آمریکا کمک می‌کند تا طالبان و دولت افغانستان ظرف سه ماه تمامی زندانیان یکدیگر را آزاد کنند.

با آغاز مذاکرات بین‌افغانی، آمریکا بررسی تحریم‌ها علیه اعضای گروه طالبان را آغاز می‌کند با این هدف که در صورت پیشرفت در مذاکرات بین‌افغانی تحریم‌ها علیه این گروه تا ۲۷ اگوست ۲۰۲۰ برداشته شود.

آمریکا همچنین از اعضای دائمی شورای امنیت خواهد خواست تا اعضای طالبان را از فهرست‌های سیاه مربوط خود بیرون کنند.

آمریکا و متحدانش تعهد خود را برای عدم تهدید یا استفاده از زور در برابر تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی افغانستان و یا دخالت در امور داخلی این کشور تجدید می‌کند.

بخش دوم: تعهدات طالبان برای قطع رابطه با گروه‌های تروریستی

طالبان گام‌های زیر را برای جلوگیری از استفاده از خاک افغانستان توسط گروه‌های مختلف از جمله القاعده برای جلوگیری از تهدید امنیت آمریکا و متحدانش بر می‌دارد:

۱. طالبان به اعضای خود، فرد یا گروهی از جمله القاعده اجازه نخواهد داد تا از خاک افغانستان برای تهدید آمریکا و متحدان آن استفاده کند.

۲. طالبان به آنهایی که می‌خواهند امنیت آمریکا یا متحدان آن را با تهدید روبرو کنند پیام واضح می‌فرستد که در افغانستان جای ندارند و به اعضای خود دستور می‌دهد که با چنین گروه‌های همکاری نکنند.

۳. طالبان جلو هر گروهی را که بخواهد از افغانستان علیه امنیت آمریکا و متحدان آن تهدید ایجاد کند، می‌گیرد و اجازه جذب نیرو، آموزش و تمویل را به آنها نداده و از آنها میزبانی نخواهد کرد.

۴. طالبان متعهد است با گروه‌هایی که در افغانستان پناه می‌گیرند مطابق به قوانین بین‌المللی مهاجرت و مواد این توافقنامه برخورد کند تا آنها نتوانند امنیت آمریکا و متحدان آن را تهدید کنند.

۵. طالبان به گروه‌هایی که امنیت آمریکا و متحدان آن را تهدید می‌کنند، ویزا، پاسپورت، جواز سفر یا هیچ نوع اسناد قانونی نخواهد داد تا آنها بتوانند وارد افغانستان شوند.

بخش سوم: 'شورای امنیت توافقنامه را تایید کند'

۱. آمریکا درخواست می‌کند تا این توافقنامه از سوی شورای امنیت سازمان ملل مورد تایید قرار بگیرد.

۲. آمریکا و طالبان در پی ایجاد روابط مثبت با یکدیگر هستند و انتظار دارند روابط دولت اسلامی جدید افغانستان که پس از مذاکرات بین‌افغانی ایجاد خواهد شد، با آمریکا مثبت باشد.

۳. آمریکا کوشش می‌کند برای بازسازی افغانستان با دولت جدید افغانستان همکاری اقتصادی داشته باشد و در امور کاری آن دخالت نکند.

در پایان توافقنامه تاریخ امضای آن آمده و تذکر داده شده که این موافقتنامه به سه زبان پشتو، دری (فارسی) و انگلیسی تنظیم شده که هر سه نسخه از ارزش برابر برخوردار است.

به رسمیت شناختن طالبان و برنامه صلحی که میان دولت افغانستان و نمایندگان امارات اسلامی، طالبان، در دستور قرار دارد، عواقب زیان‌بار و مخربی خواهد داشت. جان هزاران کنشگر مدنی سکولار و حقوق زنان و دستاورد بیست ساله کنشگران شجاع افغانی در خطر است.

بی‌شک طالبان با احیای حکومت اسلامی همان حکومت ترور و خشونتی که در سال ۲۰۰۱ داشتند برپا می‌کند. اعلام و سرکوب دگراندیشان ابعاد گسترده‌ای خواهد گرفت. سرکوب، ترور و مهاجرتی باز هم وسیع‌تر در انتظار عزیزان افغانستانی است.

حکومت اسلامی ایران پشتیبان و پناهگاه رهبران طالبان و القاعده است و به رسمیت شناختن طالبان تقویت تروریسم در منطقه است.

جنبش مبارزاتی ایران باید از دو توهم دوری جوید و در مبارزه با حکومت اسلامی ایران استقلال خود را حفظ کند. نخست، اینکه حرکات سیاسی و نظامی امریکا سنجیده است. دیگر اینکه، امریکا به نفع صلح جهانی و مردم جهان قدم بر می‌دارد. قطب‌نمای اصلی سیاست خارجی امریکا، منافع و امنیت سرمایه‌داری امریکاست، نه حتی مردم امریکا. ما به رسمیت شناختن گروه تروریستی طالبان را که هیچ تجدید نظری در مبانی فکری و حکومتی خود نکرده است محکوم می‌کنیم و در کنار مبارزان سکولار افغان برای رهایی از حکومت دینی و ساختن افغانستانی آزاد و آباد ایستاده‌ایم.

احد قربانی دهناری

۶ اردیبهشت ۱۴۰۰ - ۲۶ آوریل ۲۰۲۱

پیوست

متن کامل توافقنامه صلح میان امریکا و طالبان

توافقنامه صلح بین امریکا و طالبان امروز (شنبه ۱۰ حوت) در دوحه قطر به امضا رسید مطابق این توافقنامه ایالات متحده امریکا عرض ۱۴ ماه تمام نیروهای نظامی، متحدان و شرکای ائتلافی، به‌شمول تمام کارمندان غیرنظامی و غیردیپلماتیک، پیمان‌کاران امنیتی خصوصی، مربیان، مشاوران و پرسنل خدمات حمایتی خود را از افغانستان خارج خواهد کرد. موافقتنامه‌ی آوردن صلح به افغانستان بین امارات اسلامی افغانستان که توسط ایالات متحده به‌عنوان یک دولت به رسمیت شناخته نمی‌شود و به نام طالبان شناخته می‌شود و ایالات متحده امریکا ۲۹ فبروری ۲۰۲۰ مطابق با ۵ رجب ۱۴۴۱ هجری قمری و ۱۰ حوت ۱۳۹۸ هجری شمسی توافقنامه صلح امریکا و طالبان متشکل از چهار بخش است:

- تضمین‌ها و میکانیزم‌های اجرایی که از استفاده از خاک افغانستان توسط هرگونه گروه یا فرد علیه امنیت ایالات متحده و متحدان آن جلوگیری کند.
- تضمین‌ها، میکانیزم‌های اجرایی و اعلام جدول زمانی برای خروج تمام نیروهای خارجی از افغانستان.
- پس از اعلام تضمین‌ها برای خروج کامل نیروهای خارجی و جدول زمانی در حضور شاهدان بین‌المللی، و تضمین و اعلام این‌که از خاک افغانستان علیه امنیت ایالات متحده و متحدانش استفاده نخواهد شد، در حضور شاهدان بین‌المللی، امارت اسلامی طالبان که توسط ایالات متحده به‌عنوان یک دولت شناخته نمی‌شود و به‌نام طالبان معروف است/شناخته می‌شود مذاکرات بین‌الافغانی را با طرف‌های افغان در ۱۰ مارچ ۲۰۲۰ مطابق ۱۵ رجب ۱۴۴۱ هجری قمری و ۲۰ حوت ۱۳۹۸ هجری شمسی شروع خواهد کرد.
- آتش‌بس دائمی و جامع یک موضوع آجدای گفت‌وگو و مذاکرات بین‌الافغانی خواهد بود. شرکت‌کنندگان مذاکرات بین‌الافغانی در مورد تاریخ و چگونگی آتش‌بس دائمی و فراگیر، از جمله میکانیزم‌های اجرایی بحث خواهند کرد که همراه با تکمیل و توافق در مورد نقشه راه سیاسی آینده افغانستان اعلام خواهد شد. چهار بخش فوق با هم مرتبط و با هم وابسته هستند و هر یک مطابق جدول زمانی توافق‌شده و شرایط توافق‌شده تطبیق خواهد شد. توافق در مورد دو بخش اول راه را برای دو بخش آخر هموار می‌کند.

در ذیل متن موافقتنامه برای تطبیق دو بخش اول است. هر دو طرف موافق هستند که این دو بخش با هم مرتبط و با هم وابسته می‌باشند. تعهدات امارت اسلامی افغانستان که توسط ایالات متحده به‌عنوان یک دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود، در چوکات این موافقتنامه در مناطق تحت کنترل‌شان تا زمان تشکیل حکومت اسلامی جدید پساً توافق افغانستان که طبق گفت‌وگو و مذاکرات بین‌الافغانی تعیین می‌شود، اجرا می‌شود.

بخش اول

ایالات متحده متعهد است که تمام نیروهای نظامی امریکا، متحدان و شرکای ائتلافی، به‌شمول تمام کارمندان غیرنظامی و غیردیپلماتیک، پیمان‌کاران امنیتی خصوصی، مربیان، مشاوران و پرسنل خدمات حمایتی خود را در عرض ۱۴ ماه پس از اعلام این موافقتنامه خارج کند و اقدامات ذیل را در این زمینه روی دست خواهد گرفت.

الف. ایالات متحده، متحدان آن و ائتلاف اقدامات زیر را در ۱۳۵ روز اول انجام خواهند داد:

۱ (آن‌ها تعداد نیروهای امریکایی در افغانستان را به ۸۶۰۰ [تن] کاهش خواهند داد و به همان تناسب تعداد نیروهای متحدان و نیروهای ائتلاف کاهش داده می‌شود. ۲) ایالات متحده، متحدان آن و ائتلاف تمام نیروهای خود را از ۵ پایگاه نظامی خارج خواهند کرد.

ب. با توجه به تعهد و عمل امارت اسلامی طالبان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان یک دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- در بخش دوم این موافقتنامه، ایالات متحده، متحدان آن و ائتلاف این اقدامات را اجرا خواهند کرد:

۱. ایالات متحده، متحدان آن و ائتلاف، خروج کلیه نیروهای باقی‌مانده را از افغانستان طی ۹ ماهونیم باقی مانده تکمیل خواهند کرد.
۲. ایالات متحده، متحدان آن و ائتلاف تمام نیروهای خود را از پایگاه‌های باقی‌مانده خارج خواهند کرد.

ج. ایالات متحده متعهد است که با تمام طرف‌های ذیربط فوراً کار در مورد آزادسازی هرچه زودتر اسیران جنگی و سیاسی را به‌عنوان یک اقدام اعتمادسازی شروع کند. تا ۵ هزار زندانی امارت اسلامی طالبان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان یک دولت به رسمیت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- و تا ۱ هزار زندانی طرف دیگر تا ۱۰ مارچ ۲۰۲۰، روز اول مذاکرات بین‌افغانی که مطابق است به ۱۵ رجب ۱۴۴۱ هجری قمری و ۲۰ حوت ۱۳۹۸ هجری خورشیدی آزاد خواهند شد. طرف‌های ذیربط هدف دارند که تمام زندانیان باقی‌مانده را طی سه ماه بعدی آزاد کنند. ایالات متحده به تکمیل این هدف متعهد است. امارت اسلامی افغانستان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان یک دولت به رسمیت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- متعهد است که زندانیان آزاد شده‌اش به مسئولیت‌های ذکر شده در این موافقت‌نامه متعهد باشند تا تهدیدی از جانب آن‌ها متوجه امنیت ایالات متحده و متحدانش نباشد.

د. با شروع مذاکرات بین‌افغانی، ایالات متحده بازنگری اداری خود را در مورد تحریم‌های فعلی امریکا و لیست پادشاه‌ها علیه اعضای امارت اسلامی افغانستان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان یک دولت به رسمیت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- با هدف برداشتن این تحریم‌ها تا ۲۷ آگست ۲۰۲۰ که مطابق با ۸ محرم ۱۴۴۲ هجری قمری و ۶ سنبله ۱۳۹۹ هجری خورشیدی است، آغاز خواهد کرد.

ه. با شروع مذاکرات بین‌افغانی، ایالات متحده تعامل دیپلماتیک خود را با سایر اعضای شورای امنیت سازمان ملل و افغانستان برای حذف نام اعضای امارت اسلامی افغانستان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان یک دولت به رسمیت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- از لیست تحریم‌ها با هدف انجام آن تا تاریخ ۲۹ می سال ۲۰۲۰ که مطابق است با ۶ شوال ۱۴۴۱ هجری قمری و ۹ جوزا ۱۳۹۹ هجری خورشیدی، شروع خواهد کرد.

و. ایالات متحده و متحدانش از تهدید یا استفاده از زور علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی افغانستان یا مداخله در امور داخلی این کشور خودداری خواهند کرد.

بخش دوم

همراه با اعلام این موافقت‌نامه، امارت اسلامی طالبان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- گام‌های زیر را برای جلوگیری استفاده هر گروه یا فرد از جمله القاعده از خاک افغانستان برای تهدید امنیت ایالات متحده و متحدانش، برخواهد داشت:

۱. امارت اسلامی افغانستان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- به هیچ یک از اعضایش، سایر افراد و گروه‌ها از جمله القاعده اجازه نخواهد داد که از خاک افغانستان برای تهدید امنیت ایالات متحده و متحدانش استفاده کنند.

۲. امارت اسلامی طالبان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- پیام واضحی خواهد داشت که آن‌هایی که برای امنیت ایالات متحده تهدید محسوب می‌شوند در افغانستان جای ندارند و به اعضای امارت اسلامی -که توسط ایالات متحده به‌عنوان دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- هدایت خواهد داد که با گروه‌ها یا افرادی که امنیت ایالات متحده و متحدانش را تهدید می‌کنند، همکاری نکنند.

۳. امارت اسلامی افغانستان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- هرگونه گروه یا فرد را از تهدید امنیت ایالات متحده و متحدانش ممانعت خواهد کرد، جلو سر بازگیری، آموزش و تمویل آن‌ها را خواهد گرفت و و مطابق تعهداتش در این موافقت‌نامه از آن‌ها میزبانی نخواهد کرد.

۴. امارت اسلامی افغانستان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- متعهد است که با کسانی که به دنبال پناهندگی یا اقامت در افغانستان هستند طبق قانون مهاجرت بین‌المللی و تعهداتش در این موافقت‌نامه عمل خواهد کرد تا از جانب چنین افراد تهدیدی متوجه امنیت ایالات متحده و متحدانش نباشد.

۵. امارت اسلامی افغانستان -که توسط ایالات متحده به‌عنوان دولت شناخته نمی‌شود و به‌عنوان طالبان شناخته می‌شود- برای کسانی که تهدیدی برای امنیت ایالات متحده و متحدانش محسوب شوند، ویزا، پاسپورت، مجوز سفر یا سایر اسناد قانونی را برای ورود آن‌ها به افغانستان فراهم نخواهد کرد.

۱. ایالات متحده خواستار به رسمیت شناختن و تأیید این موافقت‌نامه از جانب شورای امنیت سازمان ملل خواهد شد.

۲. ایالات متحده و امارت اسلامی افغانستان - که توسط ایالات متحده به عنوان دولت شناخته نمی‌شود و به عنوان طالبان شناخته می‌شود - به دنبال روابط مثبت با یکدیگر هستند و انتظار دارند که روابط بین ایالات متحده و حکومت اسلامی جدید پساً توافق که توسط مذاکرات بین‌افغانی تعیین می‌شود، مثبت باشد.

۳. ایالات متحده به دنبال همکاری اقتصادی با حکومت اسلامی جدید پساً توافق که توسط مذاکرات بین‌افغانی تعیین می‌شود، برای بازسازی [افغانستان] خواهد بود و در امور داخلی آن دخالت نخواهد کرد.

به تاریخ ۲۹ فبروری ۲۰۲۰ که مطابق است با ۵ رجب ۱۴۴۱ هجری قمری و ۱۰ حوت ۱۳۹۸ هجری خورشیدی در دو نسخه به زبان پشتو، دری و انگلیسی که هر متن اعتبار یکسان دارد، در دوحه قطر به امضا رسید.

منبع: خبرگزاری خامه پرس

<https://www.khaama.com/persian/archives/69871>